Mededeeling van het verhandelde in de zittingen der Staten-Generaal.

De commissie, belast met het opmaken van een ontwerp van reglement voor de openbaarmaking van het verhandelde in beide de Kamers der Staten-Generaal, door middel der stenographie, heeft haar ontwerp ingediend, met bijvoeging van een ontwerp van instructie voor de stenographen in dienst van de beide Kamers der Staten-Generaal. Het is te hopen, dat deze zaak spoedig haar beslag zal erlangen, want het is meer dan tijd dat de gebrekkige mededeeling van het verhandelde in de Staten-Generaal door eene spoedige, snelle en naauwkeurige openbaarmaking vervangen worde. Op den tegenwoordigen voet is de kennis, die het publiek van de verrigtingen der vertegenwoordiging ontvangt, inderdaad weinig meer dan schijn. Ten hoogste kort en onvolledig, leest men een dor en droog proces-verbaal, een geraamte, van wat, — naar hetgeen de verslaggever meent verstaan of onthouden te hebben — door de sprekers geuit is. Dat het hierbij, waar het hoofdzakelijk op vlug schrijven, scherp gehoor en goede memorie aankomt, veel verloren gaat of verkeerd overgebragt wordt, veel in de pen blijft of, ten halve verstaan en ten halve begrepen, weggelaten of naar des verslaggevers ingeving zoo goed mogelijk van pas gemaakt wordt, is natuurlijk. Van daar dat, in de verslagen van de zittingen onzer Kamers, alle sprekers naar één model schijnen te spreken en alle redevoeringen op éene leest gemaakt schijnen. Alle sprekers beginnen »met het gewigt van het tegenwoordig oogenblik," of »het belangrijke der onderhavige voordragt" te *schetsen*. Elk spreker wijst op zijn »standpunt," redeneert en redevoert uit zijn »oogpunt." Stemde de een niet ten slotte *tegen* en de ander *voor*, men zou, in plaats van negen of tien redevoeringen door te lezen, zeer gevoegelijk dezelfde redevoering negen of tienmalen achtereen kunnen lezen en zich verbeelden negen of tien verschillende sprekers gehoord te hebben. De phraseologie is voor allen dezelfde; de verslaggever kleedt allen in één uniform en laat hen éene taal spreken. Vergelijk hiermede de verslagen der zittingen van b. v. de Fransche vergadering en het onderscheid valt terstond in het oog. Ook daar vindt men niet, woord voor woord en letter voor letter, terug, wat de spreker gezegd heeft en dit is ook niet noodig, maar men vindt een verkleind beeld van de discussie, met al hare physionomiën, incidenten en individueele inzigten. Elk spreker behoudt zijne eigenaardige manier en spreektrant, zijne bijzondere opvatting en uiting van denkbeelden. LAMARTINE spreekt anders dan THIERS, en DE MONTALEMBERT is zeer wel te onderscheiden van BERRIJER. Elk redenaar behoudt zijne subjectiviteit; men woont de zitting bij en leest niet alleen de redevoeringen, maar leert de personen kennen. Het is eene galerij van portretten die men nagaat, terwijl onze verslagen ten hoogste omtrekken en schaduwbeelden teruggeven.

De meerdere volledigheid van het verslag der zittingen in het *Bijblad der Staats-Courant* wordt weder geneutraliseerd door de overgroote talmachtigheid in het mededeelen. Elke redevoering wordt, nadat men haar den behoorlijken tijd bewaard heeft, om toch vooral zeker te zijn, dat zij haren natuurlijken dood is gestorven, plegtig ingebalsemd en in de kolommen des *Bijblads* begraven, waar niemand er aan denkt hare zalige rust te komen storen. Wie denkt er aan, drie maanden na dato zich te gaan verlustigen in hetgeen mijnheer zus of zoo gezegd heeft? Welke appetijt is tegen het gezigt van zulke oudbakken kost bestand?

Eene volledige en getrouwe terugkaatsing van het parlementair leven met al zijne bewegelijke physionomiën is, in eenen constitutionelen staat, eerste behoefte. Het woord in de vertegenwoordiging gesproken, moet terstond opgevangen en algemeen gemaakt worden. Het gansche land moet in de Kamers tegenwoordig zijn en niet slechts op versnedene of verschaalde redevoeringen onthaald worden, maar met elk spreker terstond en in zijne gansche individualiteit kennis maken.

De commissie heeft deze behoefte begrepen en daaraan, zooveel zulks op het oogenblik mogelijk was, voldaan. Zij ontveinst zich niet, dat in den beginne onze stenographische mededeelingen nog wel wat te wenschen zullen overlaten (1). Op het oogenblik is de stenograaph zoo als hij behoort te zijn, nog niet gevonden. Maar de eerste stap is gedaan en al doende leert men.

De commissie stelt onder anderen het volgende voor:

»Ieder spreker in eene der Kamers, en dus zoowel de hoofden van ministeriëele departementen als de leden, kan, des verkiezende, het uitgewerkt verslag van het door hem gesprokene nazien.

»Om den spreker daartoe in staat te stellen, wordt het uitgewerkt verslag van het door hem gesprokene van de zijde der stenographen, door tusschenkomst der griffie, aan hem bezorgd. De stenographen zijn verpligt, deze toezending, wat het gesprokene in eene ochtendzitting betreft, te doen plaats hebben uiterlijk des avonds te zeven ure van den dag der zitting. De uiterste termijn voor de teruggave van het nagezien stuk vervalt dien nacht te twaalf ure.

»Ingeval van het houden van avondzittingen, wordt het uitgewerkt verslag van het daarin verhandelde voor negen ure van den volgenden dag aan de sprekers ter herziening aangeboden. De uiterste termijn van teruggave is dan 's middags te twaalf ure van dienzelfden dag.

»Wanneer een spreker aan de verpligting tot teruggave van het hem toegezonden gedeelte van het uitgewerkt verslag, eerst na den bepaalden termijn voldoet, wordt zijne redevoering niet in de volgorde der beraadslaging opgenomen. Dergelijke weggelatene redevoeringen worden zoo spoedig mogelijk in supplementaire bladen tot het verslag der zittingen geplaatst.

»Indien de spreker het hem toegezondene niet binnen drie dagen terugzendt, wordt zijne redevoering opgenomen, zoo als zij door de stenographen is opgeteekend. De commissie kan in bijzondere gevallen van verhindering van de sprekers dien termijn verlengen."

Deze regeling is, gelooven wij, niet gelukkig en zal in vele gevallen onuitvoerbaar zijn. Zal men vooreerst *lust*, in de tweede plaats *gelegenheid* hebben, zijne redevoeringen na te zien? Hoe als er op éénen dag morgen en avondzitting is; als de ochtendzitting te 4 ure eindigt en de avondzitting te 7 ure weder begint? Hoe zal men zeker zijn, dat de stenograaph precies nog vóór 7 ure zijn verslag heeft *toegezonden* en dat de redevoerder precies nog vóór 12 ure het nagezien stuk heeft *teruggegeven*? Is de stenographie eenmaal goed aan den gang, en zijn de stenographen inderdaad voor hun beroep berekende mannen, zoo zien wij niet het minste bezwaar, om het verslag terstond na de uitwerking ter perse te doen leggen. Durft de spreker zijne redevoering niet aan de stenographen over te laten, zoo kan hij, gelijk dit in andere landen plaats heeft, zich ter drukkerij begeven, om daar zelf het door hem gesprokene na te zien en te verbeteren. De commissie vindt dat men door de stenographen »onvoorwaardelijk, zonder eenige inmenging van den betrokken persoon, voor de juistheid van het door hen opgeteekende en uitgewerkte te willen doen instaan, waarlijk *eene al te groote verantwoordelijkheid* op hunne schouders laden zou." Maar de »betrokken spreker" kan zich zeer wel inmengen met het door hem gesprokene, al neemt men niet de toevlugt tot die weelde van toe- en terug-zendingen. Laat de spreker op de drukkerij komen, indien hij de naauwkeurigheid der opteekenaars niet vertrouwt. De commissie moet toch zelve ten slotte er toe komen, de stenographen met die »al te groote verantwoordelijkheid" te belasten, wanneer de spreker zijne redevoering langer dan drie dagen houdt. Ondertusschen ontvangt men een verminkt verslag en door de gaping, ontstaan uit de niet-opneming van het in onderzoek ..., erlangt men ... en onafgewerkte ... eene fragment-zitting

---

(1) »Nu reeds zal het veel moeite in hebben, de tien stenographen te vinden", zegt de Memorie van Toelichting, »die, volgens het plan der commissie, in dienst der beide Kamers moeten overgaan. In die personen moeten, zoo zij werkelijk aan hunne roeping zullen beantwoorden, zich onderscheidene vereischten vereenigen. Zij moeten met de technische vaardigheid velerlei kennis paren. Goede stenographen zijn dan ook, naar de getuigenis van alle deskundigen, overal zeldzaam. De onzen zullen niet dan langzaam de vereischte hoogte kunnen bereiken. — Ten slotte ziet de commissie zich verpligt, te doen opmerken, dat de inrigting der stenographie, zoo als zij die wenschelijk en noodig acht, nog niet dadelijk bij de Kamers in werking zal kunnen komen. Schier geen enkele der te 's Gravenhage aangekweekt wordende stenographen schijnt nog op zoodanige hoogte te staan, dat hij van stonden aan, op den bij het reglement en de instructie voorgestelden voet, in dienst der Kamers werkzaam kan zijn Allen hebben daarvoor nog meer geoefendheid noodig, dan zij thans bezitten. Deze omstandigheid maakt eene tijdelijke schikking noodzakelijk, waartoe in de eerste plaats de voorloopige aanstelling van een zeker aantal stenographen, ten gevolge van een te houden concours, moet behooren."

die het beeld der vergadering niet teruggeeft. Over het algemeen kan men vrij zeker zijn, dat als een redenaar zijne redevoering aan de opteekenaars durft toevertrouwen, òf aan het gesprokene weinig verbeurd, òf de naauwkeurigheid der verslaggevers voldoende gebleken is. »Groote *verantwoordelijkheid*" daarenboven is een sterke prikkel voor buitengewone inspanning en stipte pligtsbetrachting. Heeft de commissie wel al den omslag en het tijdverlies overwogen, dat het gevolg moet zijn, wanneer men de redevoeringen van 39 Eerste en 68 Tweede Kamer-leden, gestadig vice-versa van de drukkerij naar de woningen der redevoerders en van de woningen der redevoerders weder naar de drukkerij laat reizen?

De verslagen moeten niet alleen *naauwkeurig*, zij moeten ook *tijdig* en *volledig* — niet fragmentarisch of met oningevulde vakken — zijn. En wij vreezen dat op de voorgestelde wijze wel altijd één der vereischten, zoo niet twee, zullen ontbreken. Stelt men daarentegen den regel, dat het uitgewerkte verslag der stenographen — tenzij de spreker zelf op de drukkerij zijne redevoering kome nazien en aanvullen of verbeteren — terstond ter perse gelegd wordt, dan kan het verslag steeds met den loop der discussie in de pas blijven. In den eersten tijd zal dit de taak der stenographen zeker aanmerkelijk verzwaren, maar, is de proeftijd eens doorgestaan, dan zullen zij des te spoediger hun vak meester zijn, en het publiek zal zooveel sneller eene juiste afbeelding der parlementaire debatten verkrijgen.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 25 *febr.* In Keur-Hessen heeft het ontslag van het ministerie groote neerslagtigheid verwekt. Het nieuwe is nog van vroegere tijden zoo algemeen gehaat, dat in de Tweede Kamer de afgevaardigde *Hildebrand* het voorstel heeft gedaan, den keurvorst eene deputatie te zenden, met het oogmerk om hem te smeeken, op zijne hoede te zijn tegen een ministerie, dat reeds in vroegere tijden algemeen den vloek des lands op zich geladen had. Dit voorstel zal door de Kamer in nadere overweging genomen worden. De zaak zal wel niet tot uitvoering komen, daar men de ontbinding der Kamer dagelijks te gemoet ziet. De democratische partij schijnt evenwel niet ontmoedigd te zijn, daar zij voornemens is den 2den verjaardag der Fransche revolutie op eene plegtige wijze te vieren. In Maintz, waar deze dag het vorige jaar luisterrijk werd gevierd, is dezelve dit jaar geheel onopgemerkt gebleven.

Hamburg, 24 *febr.* De toestand der Duitsche vloot, die in den eersten tijd van den oorlog met Denemarken, is in het leven geroepen, in alles behalve gunstig. Hoewel men alle moeite gedaan en geene kosten gespaard heeft, om ze in de haven van Brake in veiligheid te brengen, heeft zij zoo veel averij bekomen, dat er veel tijds zal verloopen, voor zij genoegzaam hersteld is om dienst te kunnen doen. Hanover, waaraan het opperteezigt over deze vloot door de Duitsche regeringen is toevertrouwd, dringt er op aan, dat zij in eene andere haven van de Wezer zal gebragt worden; reeds hebben een aantal officieren op deze vloot haar verlaten en kapitein *Howard* heeft ook zijne demissie genomen.

Zwitsersche grenzen, 24 *febr.* In weerwil van de schijnbare rust heerscht in Zwitserland steeds eene angstige spanning over de wending, welke de zaken zullen nemen. In de kantons van het voormalige afzonderlijke verbond heerscht veel gisting en ingeval van eene interventie zoude aldaar eene uitbarsting tegen de radicale partij niet achterwege blijven. In Neufchatel is de sympathie voor Pruisen zeer duidelijk. De bondsraad legt veel gestrengheid tegenover de vreemde uitgewekenen aan den dag en heeft de regeringen der kantons met nadruk vermaand, om aan het besluit van 19 november des vorigen jaars tegen de uitgewekenen gevolg te geven.

De regeringsraad van Graauwbunderland moet door een brief uit Milaan berigt hebben ontvangen, dat aldaar vier regementen in aantogt zijn tegen Zwitserland; en *Radetzky* heeft gezegd, dat, indien Zwitserland de uitgewekenen niet uitzette, hij zoude komen en ze halen. Ook in Vorarlberg worden troepen bijeengetrokken.

Op bevel van den bondsraad zijn de afgevaardigden der Duitsche handwerkslieden in Zwitserland, die den 20sten te Murten een congres wilden houden, in hechtenis genomen.

ENGELAND.

Londen, 26 *febr.* Gisteren heeft de oppositie in het Lagerhuis, op het einde der zitting, onder acht verschillende vormen een amendement ingediend, om de discussie over de uitbreiding der kieswet in Ierland te doen uitstellen. Bij al die voorstellen heeft het kabinet, dat zich tegen de verdaging verzette, eene meerderheid van meer dan 100 stemmen bekomen. Ondertusschen was het zoo laat geworden dat men wel, willens of onwillens, besluiten moest om de verdere beraadslagingen tot vrijdag uit te stellen.

— In het Lagerhuis diende de heer *J. Fox* heden een voorstel in, strekkende om het lager onderwijs in Engeland aan te moedigen en uit te breiden. In antwoord op eene interpellatie van den heer *Anstey* deelde lord *Palmerston* mede dat de admiraal *Parker* tot de blokkering der Grieksche havens is overgegaan op bevelen van de admiraliteit en niet op die van den geheimen raad, als zijnde de magtiging van dit ligchaam niet noodig voor maatregelen van dien aard.

— Lord *John Russell* berigtte dat de kanselier der schatkist op 15 maart e. k. het budget over 1850—1851 en het verslag van den financieelen toestand des lands zal indienen.

— Op de groote Europesche tentoonstelling van 1851 zullen de voorwerpen onder de vier volgende groote hoofd-afdeelingen gerangschikt worden: 1o. grondstoffen en ruwe voortbrengselen; 2o. werktuigen voor landbouw, nijverheid, wetenschappen enz.; 3o. manufacturen; 4o. beeldhouwwerken, modellen en voorwerpen van plastische kunst in het algemeen.

— Gisteren is het eerste gezelschap naaisters, ten voordeele van welke talrijke klasse van vrouwen eene inschrijving over geheel Engeland is geopend, van hier naar Gravesend vertrokken, om daar op het schip *Culloden* ingescheept en naar de Engelsche koloniën in Australie overgevoerd te worden, waar zij op eene eerlijke wijze haar onderhoud zullen kunnen verdienen, zonder aan de ellende en gevaren bloot te staan, die zij in haar moederland te duchten hebben. Zij waren ten getalle van 38 en werden begeleid door het parlements-lid *Sidney Herber*, die het eerst het plan tot gemelde inschrijving gevormd en zich aan het hoofd dier onderneming gesteld heeft. Heden zal de *Culloden* onder zeil gaan en regtstreeks naar Port-Philip stevenen.

[illegible] scheepsbouwmeesters besloten hebben, de armen in den schoot te laten rusten, zegt de *Economist* in zijn laatste nommer, zoo zijn hunne broeders aan de overzijde van den Atlantischen Oceaan, echter in geenen deele voornemens er bij in te sluimeren. Ten bewijze strekke het volgende berigt uit den *New-York Herald* van 5 februari:

»Een der prachtigste en meest belangwekkende tooneelen die ooit hier of in eenig land plaats vonden, werd op maandag 28 januari door 30,000 personen op de werf van den heer *W. H. Brown*, aan het einde der Twelfth Street aan de East river, aanschouwd. Wij bedoelen het te water laten der prachtige zee-stoomboot *Arctic* van den ontzaggelijken inhoud van 3500 ton, en van twee kleinere, de *Boston* en de *New World*, nagenoeg te gelijker tijd. De *Arctic* behoort tot de stoombootdienst van *E. K. Collins* en zal geregeld varen tusschen onze stad en Liverpool, in gemeenschap met de *Atlantic*, de *Pacific*, de *Antarctic*, de *Adriatic*, — schepen waarop de Vereenigde Staten wel trotsch mogen zijn, en die der stad waar zij gebouwd zijn, eere aandoen."

Na verslag gegeven te hebben van het fraaije schouwspel, dat zich bij die gelegenheid opdeed, geeft het blad de volgende beschrijving van de *Arctic*:

»Dit schip is gebouwd uit de beste materialen, die in het land te vinden waren, en op de sterkst mogelijke wijze. Het is vervaardigd, dat het binnen weinige dagen tot een geducht oorlogschip kan ingerigt worden. De afmetingen zijn de volgende:

»Lengte op het dek 295 voet, breedte 46 voet, diepte 32 voet, inhoud 3500 ton.

»De raderen zullen 35 voet in doorsnede hebben, en de machines werken met eene drukking van 12 tot 15 pond per □ duim. Alle werktuigen zullen van de sterkste en duurzaamste soort zijn; geen ander ijzer dan van de beste kwaliteit wordt er voor gebruikt. De *Arctic* heeft vier verdekken en de inwendige versieringen en meubelen zullen prachtig en smaakvol zijn. Het houtwerk voor de verfraaijing zal bestaan uit satijnhout, rozenhout enz. en in de kajuiten en paviljoenen zal een overvloed van kostbare spiegels aanwezig zijn. Deze vertrekken zullen alle door stoom verwarmd worden. Er is veel zorg besteed om dit schip luchtig en goed verlicht te doen zijn. Ook zijn er nieuwe beveiligingsmiddelen tegen brand op toegepast, waardoor naar men zegt, een ongeluk van dien aard niet meer mogelijk is."

— Brieven uit Malta van den 17den dezer bevestigen, dat Harer Majesteits stoomfregat *Odin* het eenige Engelsche vaartuig is, hetwelk in den Piraeus ligt, zijnde de vloot nog altijd te Salamis. De kleinere vaartuigen — zoo als bijv. de *Racer*, *Frolic*, *Rosamond* enz. — waren te Patras, Zante en Corfu verdeeld. Men ging gestadig voort met het nemen van Grieksche vaartuigen. Te Patras was men over het algemeen vijandiger jegens de Engelschen gestemd dan te Athene. De consul had de Engelschen die aan land wilden komen om te jagen, gewaarschuwd, dat hij hun niet voor beleedigingen kon vrijwaren.

— Lord *John Russell* heeft ll. zaturdag eene talrijke deputatie van belanghebbenden bij de onderneming van spoorwegen in Ierland, bij zich ontvangen, die het verzoek deden, dat de regering aan de spoorweg-maatschappijen daar te lande de gelden wilde voorschieten, benoodigd voor de voltooijing hunner wegen, waarvan de werken wegens geldgebrek waren gestaakt. Lord *J. Russell* heeft beloofd, dat het kabinet zich met dit verzoek zoude bezig houden.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop, van 29 dec., melden dat alles aldaar rustig was, de *Neptune* lag nog altijd in de Tafelbaai op nadere bevelen wachtende; de kolonisten hadden steeds eene flaauwe hoop dat den veroordeelden eene andere bestemming zou worden aangewezen, gegrond op het gerucht in sommige Engelsche bladen medegedeeld, dat het beruchte besluit van lord *Grey* was ingetrokken. Dit werd als een goed voorteeken beschouwd en deed de ontevredenheid in veler gemoederen bedaren. De *Anti-Convict-Association* had echter besloten, niet in hare pogingen te verflaauwen, alvorens zij met den gewenschten uitslag bekroond waren.

BELGIE.

Brussel, 27 *febr.* Er heeft gisteren morgen te Parijs, vooral in de voorstad *St. Antoine*, eene vrij hevige beweging plaats gehad, ten gevolge van het wegnemen gedurende den nacht, der kransen die den 24sten februari aan den voet der kolom van de Bastille waren nedergelegd.

Bij het begin der zitting heeft de heer *F. Barrot* uit eigen beweging verklaard, dat eene dergelijke handelwijze *heiligschennis* was, en dat de politie-agent die daartoe last had gegeven, was afgezet. De administratie zelve heeft de kransen weder op de plaats doen nederleggen.

Zonder de pogingen van de hoofden der democratische partij zelve, die begrijpen dat alle heftige manifestatie op dit oogenblik voor hunne zaak nadeelig zoude zijn, — zoude deze gebeurtenis zeer ernstige gevolgen kunnen gehad hebben.

De tweede beraadslaging over de wet op het onderwijs is ten laatste geeindigd. Met 436 tegen 205 stemmen is beslist dat de vergadering, binnen den bepaalden termijn tot de derde deliberatie zal overgaan. De wet zal [illegible] meerderheid worden aangenomen.

Het overige gedeelte der zitting is gewijd geweest aan interpellatiën door verschillende leden der linkerzijde aan den minister van Binnenlandsche Zaken gerigt, over het te buiten gaan van hunne magt door de prefecten, in het beletten der aanplakking van geschriften betreffende de verkiezingen. Met 414 tegen 203 stemmen werd echter overgegaan tot de eenvoudige orde van den dag.

Men blijft zich in Frankrijk zeer ernstig bezig houden met de Zwitsersche quaestie. Men zegt dat de President der Republiek eenigermate oorlogzuchtig gezind is. Echter gelooven wij niet dat sedert het bekende antwoord op de nota der Noordsche mogendheden, de zaak eenige verandering heeft ondergaan.

Te oordeelen naar de taal die door het dagblad *la Suisse*, dat gehouden wordt voor het half officiëele orgaan der federale regering, gevoerd wordt, bleef laatstgenoemde alle geloof weigeren aan de plannen, waarmede, naar men zegt, de kleine republiek tegen het voorjaar bedreigd wordt.

De *Suisse* drijft zeer den spot met de Zwitsersche bladen die aan eene tusschenkomst gelooven. Echter spreekt zij het bijeentrekken van Pruisische en Oostenrijksche troepen, die volgens de Duitsche en Italiaansche bladen op de Zwitsersche grenzen dagelijks talrijker worden, niet tegen.

Het meest houdt op dit oogenblik de aandacht te Parijs bezig de vrees dat het kanton Neufchatel door Pruisische troepen bezet zal worden. Men schijnt er [illegible], het lijdelijk kan toezien.

Er is heden niets nieuws uit Griekenland of Italië.

FRANKRIJK.

Parijs, 26 *febr.* Men zegt dat morgen in de democratische dagbladen een manifest betreffende de verkiezingen bekend gemaakt zal worden, dat door al de vertegenwoordigers der Bergpartij geteekend is.

In dit manifest, opgesteld door den heer *Michel* (van Bourges) worden, zegt men, de handelingen van het ministerie strengelijk gegispt en het volk bedankt voor de kalmte die het in den laatsten tijd aan den dag heeft gelegd.

— Men leest in den *Toulonnais*:

Er zijn heden tijdingen ontvangen uit de Romeinsche Staten. Het schijnt dat de spanning in dat land toeneemt. Ook in andere streken van Italië zouden zich verontrustende verschijnselen vertoond hebben.

De in Italië gekampeerde legers zijn zeer op hunne hoede. Vooral de Oostenrijkers maken groote toebereidselen om bij elke gebeurtenis gereed te zijn.

— De heer *Victor Faucher*, President der Oost-

missie voor de in vrijheid stelling der getransporteerden van juni, is benoemd tot kommandeur van het Legioen van Eer.

— Volgens den *Moniteur* heeft de regering de in vrijheid stelling bevolen der opstandelingen sedert 1848, die door den President der Republiek waren aangewezen als daartoe in aanmerking te kunnen komen, doch nog op de pontons van Brest en Cherbourg in-hechtenis waren gehouden. Ten gevolge van dezen maatregel zijn de werkzaamheden der bij besluit van 8 november 1848 ingestelde commissie voor die in vrijheid stelling, afgeloopen. De regering erkent met genoegen dat de leden dier commissie zich van hunne belangrijke en moeijelijke taak op eene waardige wijze hebben gekweten.

— De *Univers* verklaart op de stelligste wijze dat de katholijken van den Beneden-Rijn, wier kandidaten bij de laatste verkiezingen 20,000 stemmen hadden verkregen, niet voor de lijst van het conservatief comité zullen stemmen, waarop geen enkele van hunne kandidaten voorkomt; de *Opinion publique* voegt daarbij dat de 9000 legitimisten het voorbeeld der katholijken zullen volgen, daar ook zij geene reden hebben om de lijst, door dat comité bekend gemaakt, zeer te roemen. Bij dergelijke oneenigheid zal de roode partij in het departement van den Beneden-Rijn stellig de overhand verkrijgen.

— Men schrijft uit Rome aan de *Statuto*, dat men aldaar dagelijks den kardinaal *Dupont*, gezant van Frankrijk, die thans te Portici is, verwacht. Dit zoude doen gelooven aan de aanstaande komst van den Paus, die elken dag door de half officiëele bladen wordt aangekondigd.

— Uit Madrid meldt men den 19den februari: Het gerucht is in omloop dat de politie dezen nacht talrijke in-hechtenis-nemingen heeft gedaan. Onder de personen die gevangen zijn genomen noemt men den brigadier *Dalman*.

Men zegt dat de politie papieren in beslag heeft genomen, die het bewijs opleveren van eene Carlistische zamenzwering, waarvan het middenpunt te Bayonne is.

Een groot aantal personen, met valsche passen voorzien, zoude uit die stad zijn vertrokken om zich naar de voornaamste provinciën van Spanje te begeven, ten einde aldaar den opstand voor te bereiden.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 27 *febr*. Heden werd alhier, onder voorzitting van den heer *L. J. J. Serrurier*, commissaris-president, in het *Odéon*, de algemeene vergadering gehouden van deelhebbers in de Hollandsche IJzeren-Spoorweg-Maatschappij, in welke vergadering waren vertegenwoordigd 440 aandeelen, uitbrengende 102 stemmen.

Bij monde van den heer *Conrad*, ingenieur-directeur, werd het verslag uitgebragt van de exploitatie van den jare 1849, uit welk verslag de volgende bijzonderheden hier worden medegedeeld: »De schadelijke bogt van den spoorweg bij Halfweg Haarlem is, ten gevolge van eene met het Hoogheemraadschap van Rijnland getroffen overeenkomst, verbeterd. In het locomotief-gebouw van het station Amsterdam is een water-reservoir geplaatst, en bij hetzelve eene waterkraan gesteld. Het station Leiden heeft een nieuw gaz-reservoir vereischt. Het onderhoud der vierde sectie van den weg is nog moeijelijk en kostbaar gebleven. Het station Rotterdam heeft, even als de overige stations, eene ijzeren weegkraan erlangd. De stoom-machine voor de polders Cool, Schoonderloo en Beukelsdijk blijft bij uitnemendheid voldaan, en de waarde der landerijen in deze polders zijn er zeer door vermeerderd. De dienst telt thans 21 locomotieven; een 22ste, *Lucifer*, in de werkplaats der maatschappij vervaardigd, is bijna geheel gereed en zal weldra in dienst kunnen worden gesteld. Het materiëel der rijtuigen was op 31 december 1849 als volgt: 29 rijtuigen der 1ste klasse, 29 idem der 2de klasse, 79 idem der 3de klasse, 12 goederen-wagens, 24 beesten-wagens, 8 paarden-wagens, (2 meer dan op 31 december 1848), 19 platte wagens, 10 overdekte goederen-wagens, te zamen 210 rijtuigen en 3 expressen-wagentjes. De snelheid der treinen kan wel vermeerderd worden, doch is vooralsnog voldoende bevonden. De electro-magnetische telegraaf is over de geheele lijn in werking, en het gebruik er van door het publiek vermeerdert dagelijks. In 1849 zijn verbruikt 89,080 mudden of 3,563,200 Ned. ℔ steenkolen, zijnde 8200 mudden of 328,000 Ned. ℔ minder dan in 1848. Aan olie is verbruikt eene hoeveelheid van 6,079.5 Ned. Kannen; aan wagensmeer en vet 2036 Ned. ℔; aan water 169 schuiten of 202,800 emmers, bedragende *ƒ* 1460.16; aan gaz:

loopend of pijp-gaz	656,785	kub. vt.,	bedrag.	*ƒ*	3159.62
draagbaar gaz	23,707	»	»	»	674.58
te zamen	682.492	»	»	*ƒ*	3834.20

Een station, Schiedam, wordt door olie verlicht. In 1849 hebben geloopen 4670 treinen, (10 meer dan in 1848) als 4438 gewone en 232 extra. Het getal der door die treinen afgelegde mijlen was 288,800, welk cijfer, gevoegd bij de vorige opgaven, het getal van 1,838,300 mijlen geeft, sedert 1839 doorloopen. Vervoerd zijn in 1849, 912,086 reizigers en 9,872,725 Ned. ℔ goederen; 200 rijtuigen, 304 paarden, 3569 runderen en 5144 stuks kleinvee, met eene opbrengst van *ƒ* 16,320,39. Het verslag eindigde met eene lofspraak over het gedrag van het personeel des spoorwegs, en met de mededeeling, dat in het afgeloopen jaar de machinisten *Beijers*, *Bouwer* en *Lem* zijn overleden, en dat een conducteur en een bagaadjemeester in de dienst zijn verminkt geraakt, en voorts dat de nuttige en weldadige uitwerking van het ondersteuningsfonds dit jaar bijzonder is gebleken.

Wat den finantiëelen toestand der maatschappij betreft, hieromtrent wordt het volgende openbaar gemaakt:

Rekening van winst en verlies op 31 dec. 1849.

DEBET.

aan uitdeel. over 1847, à *ƒ* 20 p. Coup.		*ƒ* 130,000.00
» » » 1848, à » 15 » »		» 97,500.00
» uitgeloote aandeel. in de geldleen.		» 21,000.00
» rente-rekening van de geldleening groot *ƒ* 2,500,000 tot 31 december 1849	*ƒ* 111,573.75	
» idem v. de geldleen. gr. *ƒ* 1,500,000 als boven.	» 66,676.12½	
		» 178.249.87½
» idem v. de schuld gr. *ƒ* 400,000 tot 31 december, over 2275 aandeelen [illegible]		» [illegible]
» onkosten-reken. van de exploitatie des wegs: betaald	*ƒ* 614,695.88	
onbetaald	» 37,837.41	
		» 652,533.29
het batig saldo op 31 dec. 1849		» 117,590.65
		ƒ 1,204,551.94½

CREDIT.

per saldo van winst over 1847. . .	*ƒ* 132,363.43
» idem » » » 1848. . .	» 116,463.98½
» inkomsten van den spoorw. in 1849	» 943,456.61½
» opbrengst van den telegraaf . .	» 4,276.30
» huur van woningen en landerijen.	» 7,991.61
	ƒ 1,204,551 94

gevende alzoo de exploitatie in het jaar 1849 gelijk boven is opgeteekend, een *batig saldo* van . . . *ƒ* 117,590.65

Uit het verslag omtrent de geldmiddelen, door den heer *Melvil*, commissaris-thesaurier, ten gehoore der vergadering gebragt, blijkt: dat de vereffening der uitstaande schulden ten laste der daarstelling nagenoeg is afgeloopen; — dat 120 stuks aandeelen in de tweede geldleening, welke volgens de laatste balans nog voorhanden waren, voor het volle geld zijn geplaatst en onder de ontvangsten opgenomen; — dat echter de tijdens de afgifte loopende halfjarige rente aan de deelhebbers moest worden toegekend, zoodat ditmaal geene verrekening van interessen heeft plaats gehad; — dat het verkochte land heeft opgebragt *ƒ* 35,382.10; — dat de hierboven genoemde som van *ƒ* 943,456,61½, als het bedrag der inkomsten van den weg, hebben bestaan in:

a. verv. v. reiz. en bagaadje	*ƒ* 820,709,21	*ƒ* 35,917.48½ meer dan in 1848.
b. » v. bestel- en koopmansgoederen en vee	» 122,747.40½	

Voorts dat het oprigten van bestel-kantoren in de voornaamste steden bewezen heeft aan het daarmede beoogde doel wel te beantwoorden; — dat het vervoer van koopmansgoederen gering is geweest en dat eene wijziging van het tarief ten deze bij den Raad een punt van overdenking uitmaakt; — dat dit-vervoer en dat van vee aanmerkelijk zou vermeerderen, ingeval er een dubbel spoor bestond; — dat misschien door eene betere regeling der treinen het aantal reizigers aanzienlijk zou vermeerderen, weshalve de aandacht van den Raad op dit punt blijft gevestigd; — dat het gebrek aan een politie-reglement steeds meer en meer wordt gevoeld, enz.

Tot dusverre de voornaamste toelichtingen op de crediet-zijde; van de uitgaven wordt gezegd dat het den Raad onjuist is voorgekomen, het buitengewoon onderhoud van den weg en van de stations, alsmede de houtmaterialen geheel ten laste van een en hetzelfde jaar te brengen; zijnde derhalve een gedeelte dier uitgave, volgens eene daarover gemaakte berekening, op het volgende jaar overgebragt; welke maatregel ook gevolgd is ten aanzien der tot 31 december betaalde arbeidsloonen ten dienste van de nieuwe locomotief *Lucifer*, met tender en aanhoorigheden, welke, eerst in 1850 gereed zullende komen, tot de exploitatie van 1849 niet heeft medegewerkt. — Bij het vergelijken der verschillende hoofdstukken, waaronder de uitgaven gebragt zijn, met die van het voorleden jaar, zal men ontwaren, dat, overal waar die mogelijk waren, bezuinigingen zijn ingevoerd. Het onderhoud van den weg, enz. heeft gekost *ƒ* 171,356.40½; dat der stations enz. *ƒ* 45,142.82; de exploitatie *ƒ* 428,042.55½.

Eindelijk werd nog het volgende berigt.

Het besluit, in de algemeene vergadering van 5 maart 1849 genomen, omtrent het daarstellen eener schuld, groot *ƒ* 400,000, uit te geven in aandeelen à *ƒ* 100 ieder, rentende 4½ pCt., is, na eenige moeijelijkheden, ten uitvoer gebragt. Daarna zijn 2275 stuks, volgens de in die vergadering gemaakte bepalingen, tot de betaling der dividenden over de jaren 1847 en 1848 aangewezen, waarmede in de maand januari jl. een aanvang is gemaakt.

De voordeelige saldo's van de jaren 1847 en 1848 zijn van de rekening des ijzeren spoorwegs, waarop ze waren afgeschreven, naar die van winst en verlies teruggebragt, en is deze met de te verstrekken uitkeeringen, per contra, belast geworden.

De winst- en verlies-rekening is thans verder bezwaard met de op 31 december verschenen rente der uit te geven 2275 stuks aandeelen in de nieuwe schuld; daarentegen is dezelve gecrediteerd met de toevallige baten, hetwelk den raad voorgekomen is regelmatiger te zijn, dan deze van de onkosten van den weg af te trekken.

Het verslag eindigde met het voorstel, om van het batig slot ad *ƒ* 117,590.65, een dividend van *ƒ* 18 op het bewijs no. 14, op circa 1⅘ pCt. van het maatschappelijk kapitaal, uit te keeren.

De heer *Donker Curtius* maakte daarop namens eenige Duitsche aandeelhouders te Berlijn, de aanmerking, dat, hoezeer zij geneigd zijn de overgelegde balans goed te keuren, de rekening van onkosten der exploitatie, hun te hoog voorkomt, en vooral in vergelijking met die van andere spoorwegen. Juist thans, achtte de heer *Donker Curtius* het wenschelijk, dat de raad zijne aandacht daarop vestige, nu de maatschappij, na een bestaan van tien jaren, als ware het, een keerpunt heeft bereikt. — Nog verzocht de spreker de aandacht van den raad op het beramen van middelen om de vrachtprijzen der goederen te verminderen, immers voor zooverre in de verordeningen der maatschappij de daartoe noodige veranderingen kunnen worden aangebragt. Terwijl eindelijk de Duitsche deelhebbers op den vorm van de overgelegde finantiëele bescheiden de bemerking maken, dat de rekening van constructie afgescheiden moet zijn van de rekening van exploitatie en van gewone inkomsten.

Na nog eenige discussie, hoofdzakelijk leidende tot eene nadere verklaring van de betaling van het dividend, werd de balans goedgekeurd, als ook het voorstel betreffende het dividend van *ƒ* 18 voor het bewijs no. 14 goedgekeurd.

Vervolgens werd de heer *Melvil*, wiens vijfjarige diensttijd als commissaris was verloopen, bij acclamatie herkozen, welke herkiezing hij zich liet welgevallen.

Eindelijk werd in plaats van den heer *van Heukelom*, die de stad Leiden met der woon verlaten heeft, tot buiten-commissaris voor die stad gekozen, de heer graaf *van Limburg Stirum*, welke met de heeren *Tieboel Siegenbeek* en *J. L. Cremer van den Bergh van Heemstede*, te dien einde door den raad op de nominatie was gebragt.

Na die benoemingen vroeg de heer mr. *D. Donker Curtius* nogmaals het woord, en stelde, mede namens de Berlijnsche aandeelhouders, voor, dat twee der hier gevestigde Berlijnsche heeren zouden worden uitgenoodigd, om hunne denkbeelden omtrent de vermindering der exploitatie-kosten en omtrent de vermeerdering der inkomsten aan den Raad mede te deelen, welke met die heeren ten deze zou in overleg treden. Dit voorstel vond in den heer *Bremer de Lannoy* eenen bestrijder, die, uitgaande van het beginsel dat de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij is eene Hollandsche onderneming, van meening is, dat ook Hollandsche bestuurders moeten blijven, en daar Hollanders weten, wat voor hun land goed is, het toevoegen van buitenlandsche leden aan den raad onnoodig is.

De heer *Donker Curtius* lichtte daarop zijn voorstel nader toe, ten betooge dat hij hier alleen op het oog had, het geven van inlichtingen door bedoelde Berlijnsche aandeelhouders, zonder nogtans hen in het bestuur te doen zitting nemen, stellende hij zich van de wrijving van denkbeelden tusschen de te benoemen leden en den Raad veel goeds en nuttigs voor de maatschappij voor.

Nadat nog eenige heeren, waaronder de heer *van Goor*, over dit punt het woord hadden gevoerd, werd het voorstel van den heer *Donker Curtius*, immers zoo als het is gewijzigd, aangenomen.

Vervolgens deed de heer *Conrad* nog eenige mededeelingen betreffende de exploitatie-kosten van eenige Duitsche spoorwegen, waaruit bleek, dat de kosten elders veelal hooger zijn dan bij deze maatschappij. Daarna sloot de voorzitter de vergadering. (*A. C.*)

Amsterdam, 28 *febr*. Men verneemt, dat de schout-bij-nacht *E. B. van den Bosch*, die, zoo als bekend is, tot kommandant der marine in Oost-Indië is benoemd, in de maand maart naar zijne bestemming zal vertrekken, en dat tot zijnen adjudant benoemd zoude zijn de baron *Melvill van Carnbee*, een verdienstelijk zee-officier, die, als redacteur van den *Moniteur des Indes* en andere tot zijne specialiteit behoorende geschriften, zich zeer gunstig heeft doen kennen. (*Hand.*)

's Gravenhage, 27 *febr*. Z. M. de Koning heeft eene commissie benoemd, ten einde de regering in te lichten omtrent de vraag, of het, met het oog op de belangen van het gouvernement, wenschelijk kan worden geacht, om de tin-mijnen van het eiland Banka in het bijzonder, en die van Nederlandsch Indië in het algemeen, ter exploitatie aan de particuliere industrie over te geven.

Deze commissie is zamengesteld uit de heeren [illegible] *G. Simons*, directeur van de academie [illegible]; *J. A. Santhagens*, directeur der Oost-Indische maatschappij van administratie en [illegible] dam; *P. Oosthout*, [illegible] resident van Banka; [illegible] gepensioneerd majoor [illegible]; *J. F. Canter Visscher*, [illegible] president van het collegie van boedel-

meesteren te Batavia, thans met verlof hier te lande; *J. Spengler*, president van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te Amsterdam; *A. van Rijckevorsel*, idem te Rotterdam; dr. baron *van Hoëvell*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; *H. Croockewit*, directeur van de Nederlandsche bank; *J. F. W. van Nes*, oud lid in den raad van Indië; *A. L. Weddik*, laatst gouverneur van Borneo, waarnemend secretaris-generaal van het departement van Koloniën, en *T. Schuurman*, directeur van de Nederlandsche Handel-Maatschappij.

— De schaalcollecte, die heden alhier door de wijkmeesters, daartoe uitgenoodigd, gehouden is, tot leniging van de rampen, door den watersnood in onderscheidene provinciën veroorzaakt, heeft opgebragt de aanzienlijke som van *dertien duizend zes honderd vier gulden*, $9\frac{1}{2}$ *cents*, buiten de giften van Z. M. den Koning van *f* 2000 op de eerste mare van de overstroomingen toegezonden; van H. M. de Koningin van *f* 1000, mitsgaders van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden*, van *f* 3000, van H. K. H. Prinses *Albert van Pruissen* van *f* 1000 en van Z. Em. den heer *Belgrado*, Pauselijken nuntius van *f* 100. In weinige dagen is alzoo, voor zoo veel men weet, bij de 21,000 in deze residentie bijeengezameld. De opbrengst der collecte en zoo vele andere giften getuigen dus op nieuw van de voortdurende bereidwilligheid der bevolking, om liefdadigheid te betoonen, daar, waar hulp gevorderd wordt.

Arnhem, *3 maart.* De collecte binnen deze gemeente, den 25sten dezer gehouden, ten behoeve der noodlijdenden door den watervloed, heeft opgebragt te zamen de som van *f* 2308.91 (waaronder *f* 60 voor den Bommelerwaard), benevens eenige oude en vreemde speciestukken, als: 1 gouden Tien-Thaler-stuk, 13 oude en vreemde guldens en 25 stuiver-stukken, enz.

— De door de hervormde diaconie bij hare geloofsgenooten gehoudene buitengewone collecte heeft opgebragt de aanzienlijke som van *f* 2595.10.

— Men leest in de *Staats-Courant:*

Het Collegie van raden en Generaal-meesteren der munt,

Ontvangen hebbende, ten einde daarop het bij de wet voorgeschreven onderzoek in te stellen, een stuk, uitgegeven voor eenen Nederlandschen gulden, acht zich verpligt, ingevolge de wettelijke bepalingen, de ingezetenen met de kenteekenen van valschheid van zoodanige stukken bekend te maken.

I. Is het bedoelde valsche stuk iets ligter, doch dikker dan de echte stukken.

II. Heeft de kleur eenige overeenkomst met die van zilveren pasmunt van laag gehalte, welke lang in de wandeling is geweest, doch is geenszins zoo wit als de kleur der Nederlandsche standpenningen.

III. Draagt het stuk, blijkens het omschrift, de beeldtenis van Z. M. *Willem II*, doch vertoont tevens het jaartal 1812 en het teeken van den tegenwoordigen muntmeester.

IV. Heeft het bovendien de volgende afwijkingen in het stempelwerk.

A. *Aan de beeldzijde.*

De beeldtenis van Z. M. *Willem II* is gemakkelijk van de echte stukken te onderkennen, vertoonende onder anderen in het oog, het haar, het oor en den baard zeer zigtbare afwijkingen van de echte stukken.

De letters van het omschrift zijn slordig gegraveerd, en grootendeels niet van het middenpunt van het stuk uitgaande. De L (van Luxemburg) staat omgekeerd.

A. *Aan de wapenzijde.*

De kroon hooger dan in de echte stukken. Het kruis te dun en de wereldbal niet van banden voorzien. De fleurons tusschen de banden van de kroon niet juist nagebootst. De opening tusschen de kroon en het wapenschild te groot.

De horizontale strepen op het wapenschild onzuiver en niet overal evenwijdig. De leeuw zeer onnaauwkeurig nagebootst. De vierkante blokjes niet alle aanwezig noch voorzien van de stipjes het goud aanduidende.

De teekens van den muntmeester en de munt te Utrecht onnaauwkeurig.

De aanduiding 100 C, onder het wapen, ontbreekt geheel.

Het omschrift slordig. De letters niet tusschen twee concentrische cirkels, noch van het middenpunt uitgaande.

C. *Aan den rand.*

Op dezen bevinden zich eenige onzamenhangende letters, in plaats van het randschrift: GOD ZIJ MET ONS te [illegible]

Een ieder wordt in het algemeen belang aangemaand, zoodanige stukken niet aan te nemen, op de personen bij wie men die deze valsche stukken mogten aanbieden, of van dezelve, met opgave van alle tot inlichting dienende omstandigheden, zonder uitstel aan de ambtenaren der justitie of politie bekend te maken, terwijl zoodanige ingezetenen, welke vermeenen, dat zij valsche of verminkte stukken die zij van [illegible] ontvangen hebben, ook weder mogen uitgeven, bij deze herinnerd worden aan art. 135 van het Wetboek van Strafregt.

Utrecht, den 25sten februari 1850.

Ter ordonnantie van het Collegie,
C. van der Voort, *Secretaris.*

Vergadering van de Geldersche Maatschappij van Geschied- en Letterkunde,
op Maandag den 4den Maart 1850.

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

ARNHEM:

Van 22 tot en met 28 februari.

Ondertrouwd: [illegible] Wassing, 32 j. en H. Tabbing, 34 j.

Gehuwd: A. van Puijvelde, met G. Visch. — S. Hoogland, met S. H. Staas.

Bevallen: T. Thieme, geb. Gasseling, Z. — E. M. Rood, geb. van de Kamp, D. — E. P. J. Hormel, geb. Donner, Z. — J. Hoed, geb. Hendriks, D. — A. J. Kienen, geb. Houtkamp, D. — C. Wammes, geb. Jordaan, Z. — A. P. J. Magondans, geb. van Heerewaarden, Z. — J. F. Camerlingh, geb. Muller, Z. — J. W. Odendaal, geb. Pouzet, D. — J. M. Frequin, geb. de Bruijn, D.

Overleden: G. Kreunen, echtgenoote van E. J. van Ruijven, 65 j. — J. B. Gerritsen, 1 j. 10 d. — C. Samson, 17 j.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 1 maart 3 El 7 Palm 9 Duim; gew. 0 D. gev. 21 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.